

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.



z Włoch.

z Rzymu d. 20. Jan. Dnia 15. tegoż Miesiąca publikowano pewny Edykt z trzydziestu y trzech punktow złożony, który po różnych miejscach publicznych przybito, podając do wiadomości publico, iako się w interesach prawnych każdy dla unikania protellacyi y expensow má zachować. Tegoż dnia Ociec S. Konstytucyą Páwła IV. Roku 1555. respektem Dziekaństwa, S. Collegio należącego, potwierdził. We wtorek ciało Márkwilowy *Bongiovanni Serlupi* w 95. roku zeszyty, do Kościoła pod Tytułem JESUS, transportowano. Tegoż dnia ná Theátrum *Pallacorda di Firenze* nazwanym, była Komedyá intytułowana *Extravagantia Genj.* We czwartek iák w dzień S. Piotra celebrował w Katedrálnym Kościele Kárdynał IMé *Maffi*, á Kázanie miał IMé *Xdz Opát Piodal Borgoda Pisa*, ná którym całe *Sacrum Collegium*, prócz Oycá S. było przytomne, gdzie oráz konterfekt *Peronille* pierwszy ráz exhibebatur; ten lubo iest dopiero Kopia y ábrys pier-

wszy, Głównego malarzá *Guercino de Centro*, iednak P. Piotr Páweł *Chrystopori*, tak żywo potrafił, że mu się znaiący ná malarstwie, doszyć wydziwować nie mogą. Wczoráy zrána było w Wátykanie *Examen Episcopale*, ná którym IchMécw XX. *Temmafo Giosafat Melina* ná Biskupstwo de *Bova*, *Camillo Olivietti* ná Biskupstwo de *Gravina* y *Giulio della Torre* ná Biskupstwo de *Ruo* examinowano.

z *Wenecyi* d. 27. Jan. We wtorek, przyszły przez Dálmacyá listy z Konstantynopola d. d. 2. elapsi z konfirmacyą, iako terászniejszy Sultán W. pierwszych Herztrów przeszley rebellii, osobliwie *Ali Patron*, Agé láneczarskiego y wiele innych niespokoinych głow, zprzątnąć y ná dragi świat posłać kázal, zkąd się tumulty wszczęte wcale uspokoiły. U pomienionego *Ali Patrona* ná 6. millionow *Lenow*, á u Agi wielką miáno znaleźć summe.

z Hiszpánii.

z *Sewilj* d. 25. Jan. Przszłego tygodnia Ránął tu z Páryża od IMé Pána Már-

Márkwisa de *Castellar* Posła naszego przy dworze Francuzkim będącego, kuryer, po którego przybyciu zaráz się w przytomności Króla IMéi wielkie odprawiło *Consilium*, na które się tak nasi iako y cudzoziemscy Ministrowie zbiegali. Lubo zaś wszystko tak sekretnie *traclatur*, że *resultatum* teyże rady doćcieć nie-możną, wiadomo iednak, że dwor Angielski y Stany IchMécw. Hollenderskie bárdzo się staraia, aby między Cesarzem IMéią a dworem naszym do ruptury nie przyszło; iakoż iuż interes Włoki, przez allaboracyą IMéi P. Milordá de *Chesterfield* Posła Angielskiego w Hádze będącego, zdáie się bydz ułatwiony y prędczy się pokoiu, niżeli wojny spodziewać potrzebá, ile kiedy tenże Minister dosyć faworyzuiące do komplánacyi oboygu. Potencyom podał kon-dycye, to iest, aby Król IMé. nasz na przyszłą wiosnę tylko 4. Tys. ludzi do Włoch wysłał, a Cesarz IMé. y Alliantowie Sewiliyscy, respektiem tak dwóch Tys. milicyi, iako y Sukcesyi *Don Carlos*, do wielkiego Xięstwa Toskańskiego albo Floreńskiego assekuracyą uczynili, a *converso*, aby Alliantowie Hiszpáńscy Cesarzowi IMéi ewikcyą pisali, żeby zstrosny naszcy żadnym sposobem ani pod żadnym pretextem więcej woyská do Włoch nie transportowano. Ieżeli zátym w ten sposób do kombinacyi nie przyjdzie, czas wprédce pokáże. IMé. Pán Márkwis de *Sie Croix*, Posel ná przeszlým kongressie Soiskóńskim, przed kilką dniami tu powrócił, który iako udawaią w charakterze Ablegáta extraórdynaryinego do Londynu wyiedzić. IMéi P. Márkwisa de *Montemara* Feld-már-szałká, y IchMécw *Don Iosefo de los Rios*, y *Corniego* Vice Admirálow od Floty, którzy wszelkie do tych czas respektiem przyszley Kámpanii uczynili dyspozycye, zázsedł Królewski Ordynáns, aby

ieszcze zupełniejszy czekáli rezolucyi aż się ten interes albo do wojny albo do kombinacyi wykieunie.

z Francyi.

z *Wersalu* d. 1. Feb. Krolestwo IchMé z całą familią w czerstwym zostá-iąc zdrowiu, zázczoráy z *Marly* tu dla obchodzenia Świętá Gromnic szczęśliwie zawitali, którego dnia Król IMé 6. IchMéciow, między ktorými się IMé P. Márkwis de *Castellar* Posel Hiszpáński znáydnie, Orderém S. Duchá regálizowác zechce. Iuż tu żadne respektiem interessu Włokiengo nie bywáią konferencye, owszem wszelkie do przyszley expedyeyi czynią gotowości. Przy takich tedy dyspozycyách, Angielscykowic y Hollendrzy, ktorzy wolá ráczey w pokoiu, niżeli pod czas wojny hándlic prowadzić, ani około gránic swoich interes *Don Carlos* do Włoch, zakończyć nie zyczą, *Theatrum Conferentiarum*, zá pilną aplikacyą u siebie wystáwili; ieżeli zaś do skutku w tym przydá albo nie? *futura certius*. Xiążé IMé Károl *Lotharynggý*, Koniuszy W. Francuzki podługiey chorobie *tandem reconvaluit*, a IMéP. *Marignano* Generál woysk naszych z tym się pożegnał światem. Xięstwo *Lotharynggý* leży między Niemcami y Francyą, ktore s. p. Ludwik XIV. w roku 1669. rugowáwszy Xiążát támczynych z possejli, sobie podbił; ale go w roku 1697. przez Tráktat Ryswicki Dzie-dzicom oddáno, oprócz Fortecy *Saarlouis* y *Longwick*, ktore przy Francyi zostály. W tym Xięstwie znáydniá się, trzy Háwne Biskupstwá *Metz Tull* y *Verdun*, ktore Henryk II. Król Francuzki pod czas wojny Cesarzá Károlá V. w roku 1552. z Niemcami mianey, sobie podbił. Teráźniejszygo czasu dwie linie *Lotharynggý numerantur*, iako Xiążé IMé pánujący, y Xiążétá d' *Elbecq* albo *Harcourt*, od ktorých ostatních Koniu-

szy W. Fráncuzki pochodził. Z Miásta *Bourdeaux* mamy, że tam przez ogień wiele domostw *in favillam* poszło tak dalece, że na dwa kroć sto tysięcy *livrom* szkody ráchuią.

z Anglii.

z Londynu d. 30. Ian. Po przybyciu ostatniego od IMé P. Gráffa de *Chesterfield* Posła nászego w Hádcę będącego, kuryerá, zaráz się w przytomności Krolá IMéi odprawiło *Consilium*, do którego Posel Hollendercki był przypuszczony. Ze zaś wszyscy kuryerowie, z Hági tu przybędący do tego *collimant*, iż w krotce między Cesarzem y Krolew Hiszpáńskim IchMémi kombinacyá dojdzie, więc się po wszystkich niewypowiedziana pokázuie rádość, życząc aby się terázniejszye spokojne czasy nigdy nie odmieniały. Z tym wszystkim Krol IMé mniey ápprehendue czyli pokoy, czyliby też wojná była, kiedy wszelkie do przyszley expedycyi uczyniono dyspozycye, tak dalece, że w ostatniey, z Poslem Fráncuzkim miáney Konferencyi, tę uczynił deklaracyá, że, *inquantum* by do Ruptury przyszło, żáden z Aliántow Sewiliyskich, mieyscá *Niederlándskie*, pod czas przyszley wojny podbite, sobie nie powinien przywłaszczáć, boby ie nie omylnie przyTráktacie oddać musiał. Wczoráy wielu domowych od IMéi P. Gráffa de *Chesterfield* tu stągnęło, z relacyá, że Princypál ich w Hádcę poszłáły, ieszcze tam ná powrót różnych kuryerow miał zázczekáć. Bandy y rozruchy od Czárnych, ná wyspie *Jamaica* w Ameryce leżáccy (oczym *anterius sub N. XLIII. z Anglii*) záczęte, ieszcze *non cessant*, owšem się o de dnia do dnia uporniey stáwiaią y bárdziej zmácniaią, więc ieszcze kilká *Regimentow*, dlá daniá onym odporu y przywiedzenia ich do pierwszego poslušáctwá, wysláno. Listy z

Konstántynopolu donoszą, że po cáym Páństwie Ottomáńskim wielkie do wojny czynią *preparatoria*. Pułki láneczarskie 4. Tyś. w sobie ludu máiące, do 6. Tyś. máią *angeri*. W *Adryanopolu* miáło stánąć 12. Tyś. Piechoty z *Dalmacyi* y *Bosnij* przychodzący; koni tákże z *Moldawy* y *Wolochow* wielką kupę przyprowadzono. Przydáiá y to, że Sułtan W. Fráncuzkiego, Angelskiego y Hollenderckiego Ministrów ásskurowál, że táxa y cło pod czas rewolucyi ostatniey ná towáry z ich krájom pochodzące, włożone, w krotce umnieyszone będą.

z Dánii.

z *Kopenbági* d. 1. Feb. Przeszłego poniedziałku Krol IMé znáydownął się w Rádzie, pod czas ktorey różne uczynił dyspozycye, między innemi *Collegium Commerciorum*, od Fryderyká IV. podniesione, zkássował; Dyrekcyá zaś nád hándlem intecznemu Mágistrátowi oddáć, aby ten, podług dáwnego zwyczáiu w tym interesie sobie postępował, przykázał. IMé P. Gráff de *Rantzau*, Dziedzie d' *Aschenberg*, od Krolá IMéi Poslem Extraordynárynym Angelskim denominowány, w krotce do Londynu wyiedzie; *é converso* spodziewamy się ztamtąd Ablegátá, który Krolowi IMéi ná przyszley Koronacyi ássystowáć będzie.

z Moskwy.

z *Stolicy* d. 23. Ian. Przeszłego tygodniá wyszedł od Cárowy Iey Mości do IMéi P. Gráffa de *Minich* Gubernátora Peterburgu, Ordynáns, aby nie tylko támeiczny Zámek, ále też okoliczne Páłáce obiciámi odornowáć kázáć, zkąd wnoszą, że Cárowá IeyMé ná przyszłą wiosnę tam ná czasiáki wybiecć zechce. IMé P. Gráff de *Biron* Podkomorzy pierwszy Cárowy IMéi, tak bárdzo do tych czas chorowál, że o iego rekonwá-

waleścencyi wątpiono, teraz iednak iest nadzieia, że do pierwszego przyjdzie zdrowia. Xżę IMé de *Hessen-Homburg*, w wielkim u Czarowy IcyMéi będąc re-spekcie, Generałem y Konfylliarzem *ab intimis* z roczną pensją zeszłego Rodzonego swego, denominowany, a Xżę *Wasiła* Włodimirz *Dołhorukiego* Generała-Feldmarszałk *woysk naszych*, Prezydentem *Consilij bellici* deklarowa-no. Ze zaś z *Derbentu* wiadomość przysła, iż tam dwa karamany albo *Gal-lietty*, z iedwabnemi materjami, dyamentami y innemi bogatemi rzeczami ładowne z *Perfji* z Miasta *Iszaban* stanęły, więc wyszedł Ordynans, aby się pomienione karamany tamże zatrzymały, ażby rzeką *Wolgą* tu do rezydencyi przeprowa-dzone być mogły. Ostatnie

listy z Konstantynopolu od IMé Pana *Nepluef* Ministra naszego przy Porcie Ottomańskiey będącego przysła, do-noszą, że się przy wszelkiej armaturze, którą Sułtan W. czyni, rebelli *ieszcze* nie zewszystkim uspokoił, owszem co-dziennie bywają *małus*, tak dalece, że terażniejszy Regnaut *Ali Patrona* y dwieście rebellyzantów, nowe Prawo y Statuta iemu podających, *in instanti* znieść y zgubić, a zgromadzony Dywan trzydzieści Pryncypałów teyże rebelli, kiedy się gwałtem przypuszczenia do po-mienionego Dywanu domągali, na ká-wálki rozśickać y adherentów ich, kto-rych na z. tysiące było, potopić kazał.

z Niemiec.

z *Wiednia* d. 10. Febr. Kárnawał tu-teczny przeszłego wtorku z wielkiego Gospodárstwa złożony (na którym Ce-sarz IMé Gospodárz *á* Cesarzowa IcyMé Gospodyni *czárnego Orła* repre-zentowały) przy różnych dywertymen-tach z wielkim całego Dworu y Ich Mécio w przytomnych ukonsentowaniem

skończył się. Xżę IMé de *Liria* Posel Hiszpáński stanąwszy tu, częste miewa z Ministrami naszymi Konferencye: Po-wiadaia, że w Chárakterze Poselskim tu dla ufacylitowania differencyi między o-boygá Potencyjami zaszłych, zostawać bę-dzie, z kąd do Pokoju większa iest ná-dzieia, niżeli przed tym była boiaźń ru-ptury w Europie. Interea iednak werbau-ki na głowę po Cesarstwie *continuantur* y woyska w *Falc* y Bawaryi, Cesarzowi IMéi pozwolone, w krotce Kommissa-rzom naszym oddane bydź mają. W tych dniach między innemi kuryerami y Sztafetami wyprawiono *Emissarium* do *Parmy cum formula Regiminis*, gdzie tym czasem wszystko mają ziuwentować y Cesarzowi IMéi zupełną oddać specyfi-kacyą. Cała *Parma* y *Placencya* woys-kiem Cesarzkim nalezycie ofadzone, nad którym Komendę generałną Xżę IMé *Ludwik de Wirtemberg*, Generał *Feld-marszałek-Lieutenant*, mieć będzie. W tym tygodniu stanęli tu od Dworu Ber-lińskiego Pułkownik y Major z Konniu-szym Dworskim, którzy Cesarz IMéi upraszali, aby im 1500. koni Węgier-skich dla Regimentu Husarskiego, od Pryncypała ich wystawionego, kupić po-zwolono; co im *gratiosissime declaratum*.

Z *Belgrádu* mamy d. d. 18. Jan. wiadomość, że Agá, ko-ry tam z Konstantynopolu stanął, do-nosząc Kommandantowi wspomnioncy Fortecy o przybyciu do *Nissa* nowego Bálzy, oraz upewniając, iż tenże Bálza má ordynans, żeby z naszymi w dobrej zostawał hármonii, y wszelkie *disordines*, które od woyska *ab utrinq.* zayść mogły, iako náypilniec uławił, a na przyszłe czasy onym zabięgał. Pomieniony Agá dwie ordynki Tureckie, iedną dla Guber-natora Xcia *Alexandra de Wirtemberg*, a drugą dla Kommandanta na prezenc przywiozł.